

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OKUL LİDERLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF CLASS TEACHERS ON SCHOOL LEADERS

Dilaver Ali BAYRAKÇI

Öğretmen/Müdür Yardımcısı, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, dilaverbayrakci@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6861-3792

Cemal ASLAN

Öğretmen/Okul Müdürü, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, cemalasan@windowslive.com; ORCID: 0000-0001-5623-6846

Umut ÇAM

Öğretmen/Okul Müdürü, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, srpmctm@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2508-2570

Yusuf OLGUN

Öğretmen/Okul Müdürü, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, olgunyusuf@windowslive.com, ORCID: 0000-0002-4014-9884

Mehmet GÜZEL

Öğretmen/Müdür Yardımcısı, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, mehmetguzel1990@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3881-1418

Ömer Muhsin ÜNAL

Öğretmen/Müdür Yardımcısı, omerunal_74@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-9196-5603

ÖZET

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç ışığında araştırmada “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımı nasıldır?”, “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri hangi düzeydedir?” ve “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri cinsiyet ve mesleki kıdeme göre göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorularına cevap aranmıştır. Bu sorulara cevap bulmak için araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Hatay İskenderun ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Hatay İskenderun ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenleri arasından “Basit Seçkisiz Örnekleme” yöntemi ile belirlenmiş olan 221 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması için iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Birincisi sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerini öğrenmek için “Kişisel Bilgi Formu”, ikincisi ise “Okul Liderliği Ölçeği” dir. Araştırmanın verilerin toplanması amacıyla kullanılan ölçme araçlarının sınıf öğretmenlerine uygulanması ile elde edilen veriler, araştırmanın ilk iki alt problemi dikkate alınarak betimsel istatistiksel yöntemlerden frekans, yüzde, aritmetik ortalamaları ve standart sapma değerleri hesaplanmış, üçüncü alt problemi için ise Bağımsız Örneklem t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin okul liderliğine ilişkin görüşlerini yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmada sınıf öğretmenlerinin okul liderliğine ilişkin görüşleri cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği de belirlenmiştir. Bu sonuca göre demografik değişkenler açısından sınıf öğretmenlerinin okul liderliğine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Liderlik, Sınıf Öğretmeni

ABSTRACT

In the study, it was aimed to determine the views of classroom teachers about school leaders. In the light of this purpose, in the research, "How is the distribution of the opinions of the classroom teachers about the school leaders?", "What is the level of the opinions of the classroom teachers about the school leaders?" and "Do classroom teachers' views on school

leaders differ significantly according to gender and professional seniority?" answers to the questions were sought. In order to find answers to these questions, the survey model was used in the research. The universe of the research consists of classroom teachers working in Hatay İskenderun district. The sample of the research is 221 primary school teachers who were determined by the "Simple Random Sampling" method among the primary school teachers working in Hatay İskenderun district. Two data collection tools were used to collect data in the study. The first is the "Personal Information Form" to learn the personal information of the classroom teachers, and the second is the "School Leadership Scale". Frequency, percentage, arithmetic means and standard deviation values were calculated from descriptive statistical methods by considering the first two sub-problems of the research, and the Independent Sample t-Test and One-Way One-way Test for the third sub-problem. Variance Analysis was performed. In the study, it was concluded that classroom teachers had a high level of views on school leadership. In addition, it was determined in the study that the views of classroom teachers on school leadership did not differ significantly according to gender and marital status variables. According to this result, it can be said that the views of classroom teachers on school leadership are similar in terms of demographic variables.

Keywords: School, Leadership, Class Teacher.

1. GİRİŞ

İnsan anlam yaratır ve bu anlama göre hareket eder. Organize bir ortamda, insanlar tüm eylemlerini bir dizi anlam üzerine kurarlar. Bu durumda yönetimin temel görevi örgüt üyelerini ortak bir anlayış içinde bir araya getirmektir. Bu, ortak hareket halindeki insanların ortak değerleri ve ortak bir bilişsel temeli paylaştığı, benzersiz, canlı bir organizasyon yarattığı örgütsel bütünleşmeyi sağlar. Örgüt denilince akla ilk olarak insan unsuru gelmektedir (Şişman, 2007).

Okullar, toplum tarafından saygı duyulan ve farklı beklentilere sahip kurumlardır çünkü eğitim, bireylere arzu edilen nitelikler kazandırmayı amaçlar. Bu sebeple önceden belirlenen hedeflere ulaşmak çok önemlidir. Örgüt iklimi ve kültürü kavramı, ilişkilerin önemli olduğu eğitim kurumlarında değer taşır. Okullar, kültürel değişimi kolaylaştıran ve farklı kültürel değerleri bir araya getiren kurumlardır (Çelik, 2002).

Okulun işletilmesinden sorumlu kişi okul yöneticisi yani müdürdür. Uzmanlar, okulun hedeflerine ulaşmasında en önemli faktörün müdür olduğunu ifade etmektedirler. Okul müdürü, okulun ve okul programının yönetiminden, öğrenmenin uygulanmasından ve okulun başarısından birinci derecede sorumlu olan kişidir (Şişman, 2011). Okul yöneticisi olan müdürün, okulunda yetiştirmek istediği kişiyle ilgili yeni arayışlara girmesi ve yeni vizyonlar geliştirmesi liderliğinin bir özelliğidir (Özden, 2013).

Çalışmalar, bir ülkenin ekonomik başarısının ve uluslararası rekabet gücünün okulların başarısına bağlı olduğunu savunarak, okul başarısının anahtarının okul yönetiminde yattığı sonucuna varmıştır ve eğitim yöneticilerine yönelik eğitim programlarının başarısızlığının bu konuda okul yöneticilerinin de rol oynayacağını savunmuştur. Sadece okulların değil, bir bütün olarak eğitim sisteminin amaç ve başarılarına ulaşmasında önemli bir role sahiptir (Şişman ve Turan, 2000).

Modern gelişmeler, okul müdürlerinin yöneticilik rollerine ek olarak birçok alanda lider olmaları gerekmektedir. Geçmişte liderliğin yönetimin bir alt kümesi olduğu düşünülürken, daha sonra liderliğin farklı bir yüzü olduğu ve yönetimden ayrılması gerektiği anlaşılmıştır. Liderler vizyon, misyon ve değerlerle ilgilenirken, yöneticiler planlama, organize etme, yürütme ve sonuçlara ulaşma ile ilgilenir. Yöneticiler, kafasıyla çalışan, rasyonel, fikirlere danışan, sorun çözen, analitik, metodik, otoriter ve statü gücüne sahip kişilerken, liderler ise coşkulu, yaratıcı, yaratıcı, esnek, cesur, özgün, değişken, hayalperest kişilerdir. Bir organizasyonu en iyi şekilde yönetmek için hem yönetim hem de liderlik becerileri gereklidir. Bu beceriler öğrenilebilir ve geliştirilebilir (Bridge, 2003).

İnsanlar liderleri sevdikleri, saydıkları ve ondan etkilendikleri için gönüllü olarak peşinden giderler (Ergun Özler, 2013). Okul liderlerinin bunu da göz önünde bulundurması gerekmektedir. Bu nedenle okul lideri öğretmenlerle iletişimine, ilişkilerine özen göstermeli ve onlara değer verdiğini hissettirmesi gerekmektedir. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin kalitesini yükseltmek, öğretmenler ve okuldaki diğer görevliler ile iş birliği içinde karşılıklı ve iyi iletişim kurmak, okulun paydaşları ile

açık ilişkiye önem vermek gibi davranışlar okul müdürlerinin liderlik özellikleri içerisinde yer almaktadır (Beycioğlu, Özer, Uğurlu ve Köybaşı 2018).

Okullarda da lider olarak okul müdürü eğitim öğretim faaliyetlerinin kalitesini ve etkinliğini artmasında önemli bir etkiye sahiptir. Çünkü okul müdürleri okuldaki bütün eğitim ve öğretim etkinliklerinden sorumludur (Beycioğlu vd., 2018). Okulun lideri tüm eğitim ve öğretim çalışmalarını yürütür, yön verir ve eğitimsel bir anlam kazandırır (Recepoglu ve Özdemir, 2013).

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç ışığında araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımı nasıldır?
2. Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri hangi düzeydedir?
3. Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri cinsiyet ve mesleki kıdeme göre göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, araştırma verilerinin nasıl toplandığı, veri toplama araçları ve toplanan verilerin nasıl analiz edildiğine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden “tarama modeli” kullanılmıştır. Tarama modeli, bir örneklemedeki bireylerin verilerinin bir ve birden fazla değişkene göre nasıl dağılım gösterdiğini belirlemek amacıyla kullanılmaktadır. Tarama modeli kullanılan araştırmalarda evrenin tamamından veri toplamak yerine, evrenin belirli bir bölümünden yani belirli bir örneklemden veri toplanabilmektedir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2020).

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Evren bir başka şekilde, araştırmada toplanan verilerin analizi ile elde edilecek sonuçların geçerli olacağı, yorumlanacağı grup olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmanın evrenini Hatay İskenderun ilçesinde kamu ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Örnekleme, özellikleri hakkında bilgi toplamak için çalışma yapılan evrenden seçilen onun sınırlı bir parçası; örnekleme ise evrenin özelliklerini belirlemek, tahmin etmek amacıyla onu temsil edecek uygun örnekleri belirlemeye dönük süreci ve bu süreçte yapılan tüm işlemleri tanımlar (Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmanın örneklemini Hatay İskenderun ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenleri arasından “Basit Seçkisiz Örnekleme” yöntemi ile belirlenmiş olan 221 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme grubunu oluşturan Hatay İskenderun ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin %56'sının kadın (n=124), %44'ünün erkek (n=97); %31'inin 1-10 yıl (n=68), %43'ünün 11-20 yıl (n=96), %26'sının 21 ve üzeri (n=57) mesleki kıdeme sahiptir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanması için iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Birincisi sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerini öğrenmek için “Kişisel Bilgi Formu”, ikincisi ise “Okul Liderliği Ölçeği (OLÖ)” dir. Kişisel Bilgi Formu’nda sınıf öğretmenlerinin “Cinsiyet” ve “Medeni Durum” larına ilişkin sorular yer almaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerini belirlemek için kullanılan “Okul Liderliği Ölçeği (OLÖ)” 31 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, Beycioğlu, Özer, Uğurlu ve Köybaşı (2018) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek “İşbirliği”, “Destek” ve “Açıklık” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmuştur. Yapılan çalışmada ise benzer şekilde üç boyutta ele alınmıştır.

Ölçeğin orijinal formunda Beycioğlu, Özer, Uğurlu ve Köybaşı (2018) tarafından güvenilirlik katsayısı .97 (Cronbach alpha) olarak hesaplanmıştır. Yapılan çalışmada ise güvenilirlik katsayısı .94 (Cronbach alpha) olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısı 0.80 - 1.00 aralığında olduğundan ölçek “yüksek derecede güvenilir” olarak değerlendirilmektedir (Kalaycı, 2017: 405).

Ölçekte öğretmenlerin cevapları “(1) Kesinlikle Katılmıyorum”, “(2) Katılmıyorum”, “(3) Kısmen Katılıyorum”, “(4) Katılıyorum” ve “(5) Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde gruplandırılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla kullanılan veri toplama araçları ile toplanan veriler SPSS 25. Paket programına işlenmiştir. Veriler SPSS 25.0 programına işlendikten sonra kayıp veri olup olmadığı kontrol edilmiş ve verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Veri toplama aracının faktör ve toplam puanlarının basıklık ve çarpıklık katsayısı değerlerinin -1,5 ile +1,5 arasında olduğu belirlenmiştir. Buna göre araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeğin puanlarının normal dağılım sergilediğini söyleyebiliriz (Tabachnick ve Fidell, 2013). İfade edilen durumdan dolayı araştırma için toplanan verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmada toplanan verilerin analizinde aşağıda belirtilen araştırmanın alt problemleri göz önünde bulundurularak şu veri analiz yöntemleri tercih edilmiştir.

1) Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımı nasıldır?” şeklindeki birinci alt problemi için ölçek maddelerine verilen cevapların frekans, yüzde hesaplamaları yapılmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilmiştir.

2) Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri hangi düzeydedir?” şeklindeki ikinci alt problemi için ölçek maddelerine verilen cevapların ortalama ve standart sapma değer hesaplamaları yapılmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilmiştir.

3) Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri cinsiyet ve medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” şeklindeki üçüncü alt problemi için “Bağımsız Örneklem t-Testi” ve “Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)” kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu başlık altında, sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına ve düzeyine ilişkin elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırmanın üç alt problemi doğrultusunda bulgular üç başlık halinde ele alınmıştır.

3.1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Liderlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımına İlişkin Bulgular

Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımı nasıldır?” olan birinci alt problemi için toplanan verilerden elde edilen bulgular aşağıda tablolarla gösterilmiştir.

Tablo 1. Birinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-1.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	30	13,6
Katılıyorum	97	43,9
Kesinlikle Katılıyorum	83	37,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Eğitimsel amaçları gerçekleştirirken, öğretmenlere destek olmak için eğitsel kaynaklar ve materyaller sağlar.” olan 1. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %13,6’sı (n=30) “Biraz Katılıyorum”, %43,9’u (n=97) “Katılıyorum” ve %37,6’sı (n=83) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 2. İkinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-2.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	6	2,7
Kısmen Katılıyorum	20	9,0
Katılıyorum	89	40,3
Kesinlikle Katılıyorum	103	46,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Başarılı öğretim yöntemlerinin uygulanması konusunda öğretmenleri cesaretlendirir.” olan 2. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,7’si (n=6) “Katılmıyorum”, %9’u (n=20) “Biraz Katılıyorum”, %40,3’ü (n=89) “Katılıyorum” ve %46,6’sı (n=103) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Üçüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-3.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	16	7,2
Katılıyorum	107	48,4
Kesinlikle Katılıyorum	90	40,7
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Bilginin kullanılmasında yardımcı olacak uygulamaları teşvik eder.” olan 3. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,5’i (n=1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %7,2’si

(n=16) “Biraz Katılıyorum”, %48,4’ü (n=107) “Katılıyorum” ve %40,7’si (n=90) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Dördüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-4.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	2	0,9
Katılmıyorum	3	1,4
Kısmen Katılıyorum	8	3,6
Katılıyorum	93	42,1
Kesinlikle Katılıyorum	115	52,0
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okulumuzda eğitim öğretim standartlarının takipçisidir.” olan 4. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,9’u (n=2) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %1,4’ü (n=3) “Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Biraz Katılıyorum”, %42,1’i (n=93) “Katılıyorum” ve %52’si (n=115) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Beşinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-5.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	2	0,9
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	30	13,6
Katılıyorum	95	43,0
Kesinlikle Katılıyorum	86	38,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Eğitim ve öğretim konusunda öğretmenlere somut geri bildirimler verir.” olan 5. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,9’u (n=2) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %13,6’sı (n=30) “Biraz Katılıyorum”, %43’ü (n=95) “Katılıyorum” ve %38,9’u (n=86) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Altıncı Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-6.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	24	10,9
Katılıyorum	89	40,3
Kesinlikle Katılıyorum	100	45,2
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğretmenlerin gelişimi için, okul ve öğretmen denetiminden elde edilen bilgileri kullanır.” olan 6. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,5’i (n=1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %10,9’u (n=24) “Biraz Katılıyorum”, %40,3’ü (n=89) “Katılıyorum” ve %45,2’si (n=100) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Yedinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-7.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	32	14,5
Katılıyorum	75	33,9
Kesinlikle Katılıyorum	103	46,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Çalışanlarla ilişkilerinde açık iletişimi teşvik eder.” olan 7. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %14,5’i (n=32) “Biraz Katılıyorum”, %33,9’u (n=75) “Katılıyorum” ve %46,6’sı (n=103) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 8. Sekizinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-8.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	28	12,7
Katılıyorum	100	45,2
Kesinlikle Katılıyorum	83	37,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Kendi programlarını oluşturmaları konusunda öğretmenlere yeteri kadar esneklik sağlar.” olan 8. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %12,7’si (n=28) “Biraz Katılıyorum”, %45,2’si (n=100) “Katılıyorum” ve %37,6’sı (n=83) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Dokuzuncu Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-9.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	2	0,9
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	20	9,0
Katılıyorum	96	43,4
Kesinlikle Katılıyorum	96	43,4
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul gelişimi için çalışanlarla birlikte ortak bir vizyon oluşturur.” olan 9. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,9’u (n=2) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %9’u (n=20) “Biraz Katılıyorum”, %43,4’ü (n=96) “Katılıyorum” ve %43,4’ü (n=96) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 10. Onuncu Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-10.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	3	1,4
Kısmen Katılıyorum	19	8,6
Katılıyorum	94	42,5
Kesinlikle Katılıyorum	102	46,2
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Oluşturulan vizyonun uygulanmasında çalışanların aktif olarak katılımında bulunmalarını teşvik eder.” olan 10. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %1,4’ü (n=3) “Katılmıyorum”, %8,6’sı (n=19) “Biraz Katılıyorum”, %42,5’i (n=94) “Katılıyorum” ve %46,2’si (n=102) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11. On Birinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-11.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	13	5,9
Kısmen Katılıyorum	34	15,4
Katılıyorum	74	33,5
Kesinlikle Katılıyorum	97	43,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okula ilişkin sorunları öğretmenlerle işbirliği içinde çözer.” olan 11. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %5,9’u (n=13) “Katılmıyorum”, %15,4’ü (n=34) “Biraz Katılıyorum”, %33,5’i (n=74) “Katılıyorum” ve %43,9’u (n=97) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 12. On İkinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-12.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	15	6,8
Kısmen Katılıyorum	28	12,7
Katılıyorum	87	39,4
Kesinlikle Katılıyorum	87	39,4
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okula ilişkin karar süreçlerine çalışanların katılımını sağlar.” olan 12. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’ü (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %6,8’ü (n=15) “Katılmıyorum”, %12,7’ü (n=28) “Biraz Katılıyorum”, %39,4’ü (n=87) “Katılıyorum” ve %39,4’ü (n=87) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 13. On Üçüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-13.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	6	2,7
Katılmıyorum	12	5,4
Kısmen Katılıyorum	32	14,5
Katılıyorum	88	39,8
Kesinlikle Katılıyorum	83	37,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okula ilişkin iş ve işleyişleri öğretmenlerle tartışır.” olan 13. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %2,7’ü (n=6) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %5,4’ü (n=12) “Katılmıyorum”, %14,5’ü (n=32) “Biraz Katılıyorum”, %39,8’ü (n=88) “Katılıyorum” ve %37,6’ü (n=83) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 14. On Dördüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-14.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	23	10,4
Katılıyorum	89	40,3
Kesinlikle Katılıyorum	98	44,3
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Başarı ve üstünlükleri takdirle karşılar” olan 14. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’ü (n=8) “Katılmıyorum”, %10,4’ü (n=23) “Biraz Katılıyorum”, %40,3’ü (n=89) “Katılıyorum” ve %44,3’ü (n=98) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 15. On Beşinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-15.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	45	20,4
Katılıyorum	87	39,4
Kesinlikle Katılıyorum	77	34,8
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğretmenleri, okula sağladıkları özel katkılardan dolayı ödüllendirir.” olan 15. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %20,4’ü (n=45) “Biraz Katılıyorum”, %39,4’ü (n=87) “Katılıyorum” ve %34,8’i (n=77) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 16. On Altıncı Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-16.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	26	11,8
Katılıyorum	99	44,8
Kesinlikle Katılıyorum	84	38,0
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğretmenleri mesleki açıdan kendilerini geliştirmeleri konusunda cesaretlendirir.” olan 16. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %11,8’i (n=26) “Biraz Katılıyorum”, %44,8’i (n=99) “Katılıyorum” ve %38’i (n=84) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 17. On Yedinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-17.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	26	11,8
Katılıyorum	99	44,8
Kesinlikle Katılıyorum	84	38,0
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğretmenlerin göze çarpan performanslarını öğretmenlerin kişisel dosyalarına yazar.” olan 17. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %11,8’i (n=26) “Biraz Katılıyorum”, %44,8’i (n=99) “Katılıyorum” ve %38’i (n=84) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 18. On Sekizinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-18.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	6	2,7
Kısmen Katılıyorum	24	10,9
Katılıyorum	82	37,1
Kesinlikle Katılıyorum	106	48,0
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul etkinliklerine katkı sağlayan öğretmenlerden övgüyle bahseder.” olan 18. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,7’si (n=6) “Katılmıyorum”, %10,9’u (n=24) “Biraz Katılıyorum”, %37,1’i (n=82) “Katılıyorum” ve %48’i (n=106) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 19. On Dokuzuncu Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-19.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	4	1,8
Kısmen Katılıyorum	14	6,3
Katılıyorum	102	46,2
Kesinlikle Katılıyorum	97	43,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğretmenleri, bilgi ve becerilerini güncelleyebilecekleri hizmet içi eğitim vb. fırsatlar konusunda bilgilendirir.” olan 19. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %1,8’i (n=4) “Katılmıyorum”, %6,3’ü (n=14) “Biraz Katılıyorum”, %46,2’si (n=102) “Katılıyorum” ve %43,9’u (n=297) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 20. Yirminci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-20.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	1	0,5
Kısmen Katılıyorum	17	7,7
Katılıyorum	105	47,5
Kesinlikle Katılıyorum	94	42,5
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okulun aileler ve çevre ile ilişkilerinin oluşmasını teşvik eder.” olan 20. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %0,5’i (n=1) “Katılmıyorum”, %7,7’si (n=17) “Biraz Katılıyorum”, %47,5’i (n=105) “Katılıyorum” ve %42,5’i (n=94) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 21. Yirmi Birinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-21.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	23	10,4
Katılıyorum	104	47,1
Kesinlikle Katılıyorum	86	38,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul çevresinde bulunan diğer kurumlarla okulun işbirliğini ilerletir.” olan 21. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,5’i (n=1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %10,4’ü (n=23) “Biraz Katılıyorum”, %47,1’i (n=104) “Katılıyorum” ve %38,9’u (n=86) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 22. Yirmi İkinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-22.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
Katılmıyorum	6	2,7
Kısmen Katılıyorum	32	14,5
Katılıyorum	113	51,1
Kesinlikle Katılıyorum	69	31,2
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul amaçlarını aileler ve diğer ilgililerle tartışır.” olan 22. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,5’i (n=1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,7’si (n=6) “Katılmıyorum”, %14,5’i (n=32) “Biraz Katılıyorum”, %51,1’i (n=113) “Katılıyorum” ve %31,2’si (n=69) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 23. Yirmi Üçüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-23.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	2	0,9
Katılmıyorum	5	2,3
Kısmen Katılıyorum	19	8,6
Katılıyorum	106	48,0
Kesinlikle Katılıyorum	89	40,3
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul ve toplum arasında karşılıklı iletişime önem verir.” olan 23. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,9’u (n=2) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,3’ü (n=5) “Katılmıyorum”, %8,6’si (n=19) “Biraz Katılıyorum”, %48’i (n=106) “Katılıyorum” ve %40,3’ü (n=89) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 24. Yirmi Dördüncü Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-24.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	6	2,7
Kısmen Katılıyorum	7	3,2
Katılıyorum	93	42,1
Kesinlikle Katılıyorum	111	50,2
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul çevresine olumlu bir görüntü verir.” olan 24. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,7’si (n=6) “Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Biraz Katılıyorum”, %42,1’i (n=93) “Katılıyorum” ve %50,2’si (n=111) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 25. Yirmi Beşinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-25.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,3
Katılmıyorum	2	0,9
Kısmen Katılıyorum	14	6,3
Katılıyorum	90	40,7
Kesinlikle Katılıyorum	110	49,8
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Çevrenin okula güvenmesini sağlar.” olan 25. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %2,3’ü (n=5) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %0,9’u (n=2) “Katılmıyorum”, %6,3’ü (n=14) “Biraz Katılıyorum”, %40,7’si (n=90) “Katılıyorum” ve %49,8’i (n=110) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 26. Yirmi Altıncı Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-26.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
Katılmıyorum	12	5,4
Kısmen Katılıyorum	39	17,6
Katılıyorum	97	43,9
Kesinlikle Katılıyorum	72	32,6
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul çevresinde bulunan herkesle okulun vizyonunu tartışır.” olan 26. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,5’i (n=1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %5,4’ü (n=12) “Katılmıyorum”, %17,6’sı (n=39) “Biraz Katılıyorum”, %43,9’u (n=97) “Katılıyorum” ve %32,6’sı (n=72) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 27. Yirmi Yedinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-27.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	6	2,7
Kısmen Katılıyorum	27	12,2
Katılıyorum	91	41,2
Kesinlikle Katılıyorum	94	42,5
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Çalışanların rol ve görevlerinin açık olmasını sağlar.” olan 27. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,7’si (n=6) “Katılmıyorum”, %12,2’si (n=27) “Biraz Katılıyorum”, %41,2’si (n=91) “Katılıyorum” ve %42,5’i (n=94) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 28. Yirmi Sekizinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-28.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	16	7,2
Katılıyorum	94	42,5
Kesinlikle Katılıyorum	101	45,7
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “İş konusunda öncelikleri açıklıkla ifade eder.” olan 28. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %7,2’si (n=16) “Biraz Katılıyorum”, %42,5’i (n=94) “Katılıyorum” ve %45,7’si (n=101) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 29. Yirmi Dokuzuncu Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-29.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,4
Katılmıyorum	5	2,3
Kısmen Katılıyorum	15	6,8
Katılıyorum	90	40,7
Kesinlikle Katılıyorum	108	48,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Öğrenci davranış kuralları konusunda düşüncelerini açıklıkla ifade eder.” olan 29. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,4’ü (n=3) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %2,3’ü (n=5) “Katılmıyorum”, %6,8’i (n=15) “Biraz Katılıyorum”, %40,7’si (n=90) “Katılıyorum” ve %48,9’u (n=108) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 30. Otuzuncu Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-30.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1,8
Katılmıyorum	7	3,2
Kısmen Katılıyorum	19	8,6
Katılıyorum	89	40,3
Kesinlikle Katılıyorum	102	46,2
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul kurallarını öğrencilere düzgün bir şekilde tanıtarak kuralların uygulanmasına imkân verir.” olan 30. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %1,8’i (n=4) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,2’si (n=7) “Katılmıyorum”, %8,6’sı (n=19) “Biraz Katılıyorum”, %40,3’ü (n=89) “Katılıyorum” ve %46,2’si (n=102) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 31. Otuz Birinci Maddeye İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde-31.		
Yanıtların Düzeyi	f	%
Kesinlikle Katılmıyorum	2	0,9
Katılmıyorum	8	3,6
Kısmen Katılıyorum	13	5,9
Katılıyorum	90	40,7
Kesinlikle Katılıyorum	108	48,9
Toplam	221	100,0

“Okul Liderliği Ölçeği” nin “Okul politikası ve uygulanacak yöntemleri açık bir şekilde öğretmenlerle paylaşır” olan 31. maddesinde araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, %0,9’u (n=2) “Kesinlikle Katılmıyorum”, %3,6’sı (n=8) “Katılmıyorum”, %5,9’u (n=13) “Biraz Katılıyorum”, %40,7’si (n=90) “Katılıyorum” ve %48,9’u (n=108) “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

3.2. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Liderlerine İlişkin Görüşlerinin Düzeyine İlişkin Bulgular

Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri hangi düzeydedir?” olan ikinci alt problemi için toplanan verilerden elde edilen bulgular aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 32. İşbirliği Boyutuna İlişkin Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri

Maddeler	n	$\bar{X}$	S
1	221	4,12	,889
2		4,28	,844
3		4,26	,764
4		4,43	,714
5		4,15	,855
6		4,27	,813
7		4,21	,916
8		4,14	,856
9		4,25	,820
10		4,31	,795
11		4,13	,969
12		4,08	,976
13		4,04	,992
14		4,23	,876
15		4,02	,929

Tablo 32’de araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ölçeğın “İşbirliği” boyutuna ilişkin verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değerleri yer almaktadır. Bu bulgulara göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi yeterlilikleri algıları “İşbirliği” boyutunun “Eğitimsel amaçları gerçekteştirirken, öğretmenlere destek olmak için eğitsel kaynaklar ve materyaller sağlar.” olan 1. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_1=3,75$)”; “Başarılı öğretim yöntemlerinin uygulanması konusunda öğretmenleri cesaretlendirir.” olan 2. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_2=3,95$)”; “Bilginin kullanılmasında yardımcı olacak uygulamaları teşvik eder.” olan 3. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_3=3,75$)”; “Okulumuzda eğitim öğretim standartlarının takipçisidir.” olan 4. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_4=4,12$)”; “Eğitim ve öğretim konusunda öğretmenlere somut geri bildirimler verir.” olan 5. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_5=3,91$)”; “Öğretmenlerin gelişimi için, okul ve öğretmen denetiminden elde edilen bilgileri kullanır.” olan 6. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_6=3,79$)”; “Çalışanlarla ilişkilerinde açık iletişimi teşvik eder.” olan 7. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_7=4,05$)”; “Kendi programlarını oluşturmaları konusunda öğretmenlere yeteri kadar esneklik sağlar.” olan 8. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_8=4,08$)”; “Okul gelişimi için çalışanlarla birlikte ortak bir vizyon oluşturur.” olan 9. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_9=4,05$)”; “Oluruşturulan vizyonun uygulanmasında çalışanların aktif olarak katılımda bulunmalarını teşvik eder.” olan 10. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{10}=4,05$)”; “Okula ilişkin sorunları öğretmenlerle işbirliği içinde çözer.” olan 11. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{11}=4,05$)”; “Okula ilişkin karar süreçlerine çalışanların katılımını sağlar.” olan 12. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{12}=4,05$)”; “Okula ilişkin iş ve işleyişleri öğretmenlerle tartışır.” olan 13. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{13}=4,05$)”; “Başarı ve üstünlükleri takdirle karşılar.” olan 14. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{14}=4,05$)” ve “Öğretmenleri, okula sağladıkları özel katkılardan dolayı ödüllendirir.” olan 15. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{15}=4,05$)” düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 33. Destek Boyutuna İlişkin Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri

Maddeler	n	$\bar{X}$	S
16	221	4,14	,889
17		3,89	,918
18		4,28	,864
19		4,29	,812
20		4,29	,778
21		4,21	,787
22		4,10	,774
23		4,24	,777
24		4,36	,823
25		4,35	,826
26		4,03	,873
27		4,21	,859

Tablo 33’te araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ölçeğın “Destek” boyutuna ilişkin verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değerleri yer almaktadır. Bu bulgulara göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi yeterlilikleri algıları “Destek” boyutunun “Öğretmeleri mesleki açıdan kendilerini geliştirmeleri konusunda cesaretlendirir.” olan 16. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{16}=4,14$)”; “Öğretmenlerin göze çarpan performanslarını öğretmenlerin

kişisel dosyalarına yazar” olan 17. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{17}=3,89$)”; “Okul etkinliklerine katkı sağlayan öğretmenlerden övgüyle bahseder.” olan 18. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{18}=4,28$)”; “Öğretmenleri, bilgi ve becerilerini güncelleyebilecekleri hizmet içi eğitim vb. fırsatlar konusunda bilgilendirir.” olan 19. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{19}=4,29$)”; “Okulun aileler ve çevre ile ilişkilerinin oluşmasını teşvik eder.” olan 20. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{20}=4,29$)”; “Okul çevresinde bulunan diğer kurumlarla okulun işbirliğini ilerletir.” olan 21. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{21}=4,21$)”; “Okul amaçlarını aileler ve diğer ilgililerle tartışır.” olan 22. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{22}=4,10$)”; “Okul ve toplum arasında karşılıklı iletişime önem verir.” olan 23. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{23}=4,24$)”; “Okul çevresine olumlu bir görüntü verir.” olan 24. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{24}=4,36$)”; “Çevrenin okula güvenmesini sağlar.” olan 25. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{25}=4,35$)”; “Okul çevresinde bulunan herkesle okulun vizyonunu tartışır” olan 26. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{26}=4,03$)” ve “Çalışanların rol ve görevlerinin açık olmasını sağlar.” olan 27. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{27}=4,21$)” düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 34. Açıklık Boyutuna İlişkin Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri

Maddeler	n	$\bar{X}$	S
28	221	4,28	,838
29		4,33	,812
30		4,26	,880
31		4,33	,817

Tablo 34’te araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ölçeğin “Açıklık” boyutuna ilişkin verdikleri cevapların ortalama ve standart sapma değerleri yer almaktadır. Bu bulgulara göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi yeterlilikleri algıları “Açıklık” boyutunun “İş konusunda öncelikleri açıklıkla ifade eder.” olan 28. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{28}=4,28$)”; “Öğrenci davranış kuralları konusunda düşüncelerini açıklıkla ifade eder.” olan 29. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{29}=4,33$)”; “Okul kurallarını öğrencilere düzgün bir şekilde tanıtarak kuralların uygulanmasına imkân verir.” olan 30. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{30}=4,26$)” ve “Okul politikası ve uygulanacak yöntemleri açık bir şekilde öğretmenlerle paylaşır.” olan 31. maddesinde “Katılıyorum ($\bar{x}_{31}=4,33$)” düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır.

3.3. Demografik Değişkenlere Göre Sınıf Öğretmenlerinin Okul Liderlerine İlişkin Görüşlerine Ait Bulgular

Araştırmanın “Sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri cinsiyet ve medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” olan üçüncü alt problemi için toplanan verilerden elde edilen bulgular Tablo 35 ve Tablo 36’da gösterilmiştir.

Tablo 35. Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Analizi

	n	İşbirliği	Destek	Açıklık	GENEL
Cinsiyet		Ort. ± Ss	Ort. ± Ss	Ort. ± Ss	Ort. ± Ss
Erkek	97	4,81 ± 0,717	4,17 ± 0,721	4,28 ± 0,866	4,19 ± 0,707
Kadın	124	4,19 ± 0,693	4,21 ± 0,655	4,31 ± 0,691	4,22 ± 0,656
t=		-0,111	-,478	-,254	-0,279
p=		0,91	0,63	0,80	0,78

Tablo 35’te araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin cinsiyete ilişkin yapılan Bağımsız Örnekler t-Testi verileri yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > ,05$). Başka bir ifade ile ifade edilen değişkenler açısından sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin birbirine yakın veya birbirine benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 36. Mesleki Kıdem Değişkenlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizleri

	n	İşbirliği	Destek	Açıklık	GENEL
Mesleki Kıdem		Ort. $\pm$ Ss	Ort. $\pm$ Ss	Ort. $\pm$ Ss	Ort. $\pm$ Ss
1. 1-10 yıl	68	4,19 $\pm$ 0,562	4,24 $\pm$ 0,483	4,32 $\pm$ 0,543	4,23 $\pm$ 0,497
2. 11-20 yıl	96	4,16 $\pm$ 0,746	4,18 $\pm$ 0,736	4,26 $\pm$ 0,821	4,18 $\pm$ 0,732
3. 21 yıl ve üzeri	57	4,25 $\pm$ 0,782	4,15 $\pm$ 0,794	4,33 $\pm$ 0,898	4,22 $\pm$ 0,771
F=		,274	,285	,207	,114
p=		0,76	0,75	0,81	0,89

Tablo 36’da araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri mesleki kıdem değişkeni açısından Tek Yönlü Varyans Analizi verileri yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > ,05$). Başka bir ifade ile mesleki kıdem değişkeni açısından sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin birbirine yakın veya birbirine benzer olduğu söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu başlık altında, sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına ve düzeyine ilişkin elde edilen bulgular doğrultusunda araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Ayrıca bu başlık altında okul liderlerine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin cinsiyet ve mesleki kıdeme ilişkin farklılık gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

Araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin dağılımının yoğun olarak kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada ortalamalarında frekans ve yüzde dağılımların paralelinde katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum düzeyinde yoğunlaştığı saptanmıştır. Bu sonuçlara göre sınıf öğretmenleri okul liderliğine ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet ve mesleki kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu sonuca göre cinsiyet ve mesleki kıdem değişkenleri açısından sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerinin birbirine benzer olduğu söylenebilir.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda şu öneriler sunulmuştur:

- Yapılan çalışma devlet okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerine yönelik verilerden elde edilen sonuçlarla sınırlıdır. İleride yapılacak olan araştırmalarda özel okullarda görev yapan sınıf öğretmenleri de araştırmaya dâhil edilerek kamu ve özel okullarda çalışan sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşleri karşılaştırılabilir.
- Hatay ili ile sınırlı olan çalışma farklı illerde farklı yöntemler kullanılarak yapılabilir.

- Eğitim bilimlerinde sınıf öğretmenlerinin okul liderlerine ilişkin görüşlerine yönelik olarak gerek ulusal gerekse de uluslararası alan yazında yapılan çalışmalar farklı değişkenlerle birlikte tekrar yapılarak alan yazına önemli katkılar sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Beycioğlu, K., Özer, N., Uğurlu, C. T. ve Köybaşı, F. (2018). Okul Liderliği Ölçeği (OLÖ) Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 21-42.
- Bridge, B. (2003). *Eğitimde vizyoner liderlik ve etkin yöneticilik*. İstanbul: Beyaz.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2020). *Sosyal bilimler için istatistik (6.Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelik, V. (2002). *Okul kültürü ve yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ergun Özler, N. D. (2013). *Güdüleme*. C. Koparal, & İ. Özalp (Ed.). Yönetim ve Organizasyon (s. 124-159). Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Kalaycı, Ş. (2017). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Dinamik Akademi Yayınları.
- Özden, Y. (2013). *Eğitimde Yeni Değerler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Recepoglu, E. ve Özdemir, S. (2013). Okul müdürlerinin öğretim liderliği davranışları ile okulun örgütsel sağlığı arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(4), 629-664.
- Şişman, M. (2007). *Örgütler ve kültürler*, Ankara: Pegem Akademi.
- Şişman, M. (2011). *Öğretim liderliği*. Ankara: Pegem Akademi.
- Şişman, M. ve Turan, S. (2000). Okul yöneticileri için standartlar: eğitim yöneticilerinin bilgi temelleri üzerine düşünceler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 68-87.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2013). *Using multivariate statistics (6.edition)*. ABD: Pearson Education.